

NOAH for dyrs rettigheter
Osterhausgate 12
0183 Oslo

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Oslo, 4. november 2007

Vedrørende vurdering av "dyrepensjonat o.l." i Dyrevernavloven

Det vises til Mat- og landbruksdepartementets (MLD) henvendelse til Lovavdelingen i Justisdepartementet om en juridisk avklaring om "dyrepensjonater i dyrevernavloven § 16 omfatter ideelle omplasseringsvirkosomheter/hjelpesentra for hjemløse og forvillede dyr." Jf. Forskrift om dyrepensjonater og lignende, som er hjemlet i Dyrevernavloven § 30., nr. 4 og 2. ledd.

Bakgrunnen for henvendelsen fra MLD til Lovavdelingen i Justisdepartementet er et brev til MLD/Mattilsynet fra ni dyrevernavorganisasjoner der det hevdes at ideelle hjelpesentre for dyr ikke er dyrepensjonat o.l etter §16 i dyrevernavloven, og dermed heller ikke omfattes av *Forskrift om dyrepensjonater og lignende*, som er hjemlet i samme lov.

Dyrevernavorganisasjoner og private som driver hjelpesentre for dyr og/eller omplassering av dyr, har i flere år forsøkt å få en juridisk avklaring fra utøvende forvaltningsorgan Mattilsynet om hva som er å anse *Dyrepensjonat o.l.* Dette har Mattilsynet ikke etterkommet, annet enn på generelt grunnlag å påstå at ideelle hjelpesentre er å anse som *Dyrepensjonat o.l* etter dyrevernavloven. Det har derfor for disse organisasjonene vært helt umulig å forholde seg til norsk lov, noe vi mener er et brudd på rettssikkerheten.

Etter henvendelse fra MLD nylig har imidlertid Mattilsynet avgitt en svært generell vurdering, som må sies å være helt uten juridisk verdi. På bakgrunn av svaret fra Mattilsynet har så MLD konkludert med at "Det er etter dette ikke grunn til på generelt grunnlag å utelukke ideelle organisasjoner og hjelpesentra fra kravene i dyrepensjonatforskriften mht driftstillatelse" (**vedlegg 1**)

NOAH for dyrs rettigheter mener imidlertid Mattilsynets og MLDs tolkning av dyrepensjonat-begrepet i Dyrevernavloven § 16 hverken er i overensstemmelse med lovens bokstav eller intensjon, i tillegg til at tolkningen av "Dyrepensjonat o.l." praktiseres helt tilfeldig, og dermed bryter sentrale rettssikkerhetskrav.

NOAH vil nedenfor begrunne hvorfor vi mener ideelle omplasseringsvirkosomheter /hjelpesentra for hjemløse og forvillede dyr ikke omfattes av "Dyrepensjonater o.l i Dyrevernavloven §16.

I tillegg vil vi vise til eksempler på Mattilsynets svært tilfeldige praktisering av dyrepensjonatbegrepet, og hvilke absurde konsekvenser Mattilsynets tilfeldige tolkninger kan få i praksis.

Begrunnelse:

"Dyrevernavloven § 16. Drift av dyrepensjonat.

Ingen må drive dyrepensjonat o.l. utan løyve frå Mattilsynet."

For det første er det viktig å merke seg at bakgrunnen for det særskilte kravet i dyrevernavloven om godkjennelse for å drive dyrepensjonat ble fremsatt av et utvalg nedsatt av Norges Dyrebeskyttelsesforbund (N.D.F. komiteen), og at bestemmelsen kom inn ved endringslov 29. juli 1951 i Dyrevernavloven av 1935, og senere er videreført i senere lover.

N.D.F-komiteen skrev blant annet: "Det har i den senere tid kommet fram grove eksempler på dyreplageri i forbindelse med drift av hundekennel, hundepensjonat m.v. Det viser seg også ofte at personer, som mangler enhver forutsetning for å kunne behandle dyr på en forsvarlig måte, går i vei med å starte slike foretagender."

Det er dette som er det helt sentrale når man skal vurdere hva som er dyrepensjonat i Dyrevernavloven §16: Nemlig; hindre overgrep på dyr ved at personer utan forutsetninger (manglende kunnskap om dyr/etologi, manglende empati mv) starter slike *foretagender* (implisitt økonomiske motiv).

I professor A Frøslies kommentarer til dyrevernaven (1997 s. 109) heter det: "§16 Drift av dyrepensjonat (forskriftstekst). Bestemmelsen omhandler "dyrepensjonat", og forutsettes å omfatte de tilfeller hvor det mottas og oppstalles dyr **for andre mot godtgjørelse**.

Frøslie forutsetter dermed at det *både* kreves økonomiske motiver og oppstalling av *andres* dyr for å bli definert som Dyrepensjonat.

Vi viser også til juridisk betenkning om lovgrunnlaget for dyrepensjonatforskriften som Adeleid Haugen (jurist), og Kai-Gunnar Nygard (advokatfullmektig) foretok for Dyrebeskyttelsen Norge i 2002, som i stor grad konkluderer som Frøslie. **(vedlegg 2)**

I forarbeidene til § 16 i dyrevernaven fra 1974 heter det i Ot.prp.nr. 27 (1973-74) side 42 :

Bakgrunnen for kravet om at pensjonatvirksomhet krever tillatelse av dyrevernemnda er at den personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og eier i slike tilfelle ofte mangler. På denne bakgrunn må virksomheten vurderes. Der det er grunn til å tro at denne personlige kontakt viker for det økonomiske motiv og den forretningsmessige vurdering, mener komitéen at virksomheten krever dyrevernemndas tillatelse. Komitéen er oppmerksom på at det likevel kan være tvil om en virksomhet krever tillatelse fra dyrevernemnda. Det er forutsatt at Landbruksdepartementet fortsatt skal treffe avgjørelser i slike tvilstilfelle."

NOAH anser dette avsnittet i forarbeidene for å være helt sentralt i en juridisk vurdering av hva som omfattes av Dyrepensjonat o.l i Dyrevernaven §16.

Det økonomiske motiv er som ellers i lovforarbeidene også her fremtredende. Dette kan ikke innebære annet enn at dyrepensjonatbegrepet må tolkes innskrenkende, og ikke motsatt som Mattilsynet ofte praktiserer. Det er tross alt snakk om et tilleggskrav i dyrevernaven, utover de generelle bestemmelsene som alle som har med dyr å gjøre må innrette seg etter. Og det finnes overhodet ingen holdepunkter i hverken forarbeider eller innstillinger om at lovgiver ønsker at kravet om godkjenning for å drive dyrepensjonat skal omfatte mer enn det som folk flest forbinder og forstår med begrepet dyrepensjonat.

Men det ligger en liten åpning i komiteens uttalelser for at også ikke økonomisk "pensjonatvirksomhet" kan omfattes så sant *den personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og eier mangler*.

Men er det sannsynlig at den *personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og (eier) personer* som driver ideelle hjelpesentre for dyr eller omplassering av dyr skal mangle?

Etter NOAHs vurdering er svaret et rungende NEI!

Det finnes knapt noe dyrehold i Norge der nettopp den personlige, følelsesmessige kontakten mellom dyr og menneske er så sterk som mellom genuine dyrevenner i ideelle hjelpesentre for hjemløse dyr, og dyr som kanskje for første gang i livet opplever omsorg og reddes fra en sikker død.

Dette har jo også all praksis bevist i disse hjelpesentrene og omplasseringsstedene i de over 25 år disse har eksistert. Det finnes rett og slett ingen holdepunkter for å påstå at *den personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og eier mangler* i hjelpesentre for hjemløse dyr, mens det dessverre og paradoksalt er i det private dyreholdet man finner utallige eksempler på mangel på slik personlig og følelsesmessig kontakt mellom dyr og eier.

Alle som noen sinne har vært i kontakt med hjelpesentra for hjemløse dyr og foreninger som driver omplassering, vet hvilket engasjement for dyrene disse personene har. Man påtar seg frivillig et ansvar som er så stort og tyngende, uten økonomisk kompensasjon, at ingen holder ut hvis man ikke har et oppriktig og brennende engasjement for dyr. For svært mange innebærer engasjementet også en stor økonomisk belastning, og mange ofrer både rekreasjon og fritidssysler for de hjemløse dyrenes sak.

Selvfølgelig vil *den personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og eier* også kunne mangle hos enkeltpersoner i hjelpesentre og omplasseringssteder, men risikoen for det er betydelig mindre enn kanskje for alt annet dyrehold. Det er jo nettopp på grunn av uansvarligheten i det private dyreholdet i Norge, og myndighetenes ansvarsfraskrivelse for å hjelpe hjemløse dyr, at det finnes et stort behov for hjelpesentre og omplasseringssteder for dyr.

Da vil det jo være ganske absurd hvis det skal stilles strengere krav, med dyrevernmessige begrunnelser, til

å drive ideelle hjelpesentre eller omplasseringssteder for hjemløse dyr, enn annet dyrehold - inkludert produksjon av slike dyr (hund/katt) i kommersielt henseende - med den konsekvens at det frivillige arbeidet disse hjelpesentrene og omplasseringsstedene driver for å redde de mest forsvarsløse dyrene fra en sikker død vanskeliggjøres.

NOAH mener på bakgrunn av det vi har skrevet over at hjelpesentre og omplasseringssteder for dyr ikke kan omfattes av dyrepensjonatbegrepet, og at dette heller aldri har vært intensjonen fra lovgivers side.

MLD skriver i sin begrunnelse, med henvisning til det samme avsnittet i forarbeidene vi har vist til ovenfor (Ot.prp.nr. 27 (1973-74) side 42): *Mottakene ønsker ofte å ta imot flest mulig dyr. Det kan utsette dyr for ekstra stress, dårlige fysiske forhold og redusert velferd. Eierløse dyr har ukjent smittestatus og ofte redusert helse. Virusinfeksjoner og parasitter er vanlig. Sammen med stor dyretetthet øker derfor sannsynligheten for å spre infeksjoner og parasitter. Dyrehelse er en viktig del av dyrevelferden. Begge former for risiko gjelder selv om ikke virksomheten blir drevet for å tjene penger.*

NOAHs kommentar til MLDs argumentasjon:

For det første ønsker ikke "mottakene" å ta imot flest mulig dyr. MLD uttaler seg mot bedre vitende. Alle hjelpesentre for dyr vil selvfølgelig forsøke å hjelpe så mange dyr som praktisk mulig innenfor gjeldende rammer, men dyrenes velferd er alltid overordnet. Hvis lovgiver hadde vært opptatt av antall dyr i forbindelse med utarbeidelsen av lovkravet om godkjenning for å drive dyrepensjonat, så hadde man sagt noe om det. Da burde man jo eventuelt også stilt krav til godkjenning for alt dyrehold over et visst antall. Det er imidlertid aldri blitt vurdert. Det finnes mange eksempler i Norge de siste årene der privatpersoner har mistet kontrollen over sitt dyrehold, og der fra 20 og opp mot 100 katter eller hunder har blitt utsatt for vanskjøtsel. I mange tilfeller har slikt dyrehold vært kjent av Mattilsyn og dyrevernemnder over lang tid, uten at noen griper inn. Mattilsynet har heller aldri krevd at slikt dyrehold med svært mange dyr på en svært begrenset plass er å anse som dyrepensjonat, og dermed krever godkjenning og må følge forskrifter om dyrepensjonat. Et ytterligere paradoks er at lokale Mattilsynet og dyrevernemnder ofte i slike tilfeller henvender seg til de etablerte hjelpesentrene eller omplasseringsstedene om å ta inn dyr der man til slutt må gripe inn. Myndighetenes eneste alternativ er å avlive dyrene.

NOAH mener derfor at MLDs anførsler i like stor grad har relevans for alt privat dyrehold, og at anførselene derfor ikke kan være avgjørende for å definere for hva som skal anses som dyrepensjonat i henhold til dyrevernløvens § 16.

MLD skriver videre om hvordan regelverket praktiseres; dvs. vurderingen av når Mattilsynet vurderer at det er "dyrepensjonat" og krever godkjenning; *Om en virksomhet faller innenfor virkeområdet til dyrepensjonatforskriften vurderes konkret i hvert tilfelle og beror bl a på type virksomhet, antall dyr, oppstallingstidsrom, permanente/ikke-permanente fasiliteter samt graden av kommersialitet/økonomisk motivasjon. Privatpersoner som har få dyr i sin varetekt i få dager (f eks helg) med ikke-permanente fasiliteter og med ingen/liten grad av kommersialitet vil i de fleste tilfelle nok komme utenfor virkeområdet. Organisasjoner som har flere dyr i sin varetekt i flere dager med permanente fasiliteter med moderat/stor grad av kommersialitet vil i de fleste tilfelle nok komme innenfor virkeområdet. Alle kriteriene behøver ikke være tilstede for at virksomheten kommer innenfor eller utenfor virkeområdet.*

Vurderingene ovenfor er svært generelle og motsetningsfulle, og svært vanskelig å forholde seg til, da Mattilsynet aldri begrunner konkret hvorfor de anser et hjelpesenter for dyr for å være dyrepensjonat.

I vurderingene ovenfor om hvordan regelverket praktiseres er også økonomiske motiver sentrale. ("graden av kommersialitet/økonomisk motivasjon", "med ingen/liten grad av kommersialitet", "moderat/stor grad av kommersialitet")

Det kan nevnes at alle de ni organisasjonene som skrev det felles brevet til MLD er 100 prosent *ikke-kommersielle*. Alle drives på ideell basis, og er helt avhengig av økonomisk støtte fra medlemmer, arv og gaver, og gratisarbeid fra medlemmer og frivillige.

Likevel er alle disse organisasjonene som også er engasjert i praktisk dyrevernarbeid via hjelpesentre eller omplasseringssteder definert som dyrepensjonater.

Hvilket kriterium har da vært avgjørende for Mattilsynet? Det er et spørsmål Mattilsynet aldri har villet (kunnet!) svare på.

Siden det ikke kan være antall dyr (jf ovenfor) eller økonomiske motiver (jf ovenfor), kan det etter vår vurdering ikke være andre enn utenforliggende forhold som ligger til grunn for å definere disse som dyrepensjonat. Men da er det heller ikke dyrepensjonat i loven forstand. Det er åpenbart at det ikke er en juridisk vurdering av Dyrevernaven § 16 som ligger til grunn, jf. våre vurderinger av denne paragrafen ovenfor.

Det skrives også om praktiseringen av regelverket: *Privatpersoner som har få dyr i sin varetekt i få dager (f eks helg) med ikke-permantente fasiliteter og med ingen/liten grad av kommersialitet vil i de fleste tilfelle nok komme utenfor virkeområdet.*

Det innebærer at privatpersoner som finner en hjemløs katt på gaten, og tar den hjem i sin leilighet, kan risikere at Mattilsynet definerer dette som "Dyrepensjonat" som krever godkjenning. For å få slik godkjenning må man i henhold til forskriften om dyrepensjonat mv. sørge for helling mot sluk i alle rom, isolat med smittesluse (ikke engang veterinærer har krav om dette), og man kan heller ikke ha personlige gjenstander i samme rom som dyret oppholder seg!

For det første ville man aldri kunne få godkjent en slik endring av en vanlig bolig. Men enhver fornuftig person ser jo absurditeten i at en person som tar med hjem et hjemløst dyr, eller flere for den saks skyld, skal måtte søke om godkjenning som dyrepensjonat!

Og det skulle være unødvendig å presisere at det er opplagt at lovgiver aldri har hatt noe slikt i tankene ved innføringen av "Dyrevernaven § 16, og lovkravet om at *"ingen må drive dyrepensjonat o.l. utan løyve frå Mattilsynet."*

Og det kan heller ikke være det at man hjelper eller "oppstaller" hjemløse dyr som kan ha noen betydning over hodet for om en person eller organisasjon blir å anse som dyrepensjonat etter dyrevernaven §16. Faktisk har man en juridisk hjelpeplikt i henhold til dyrevernaven hvis man kommer over hjelpeløse og forsvarsløse dyr. Og det fremstår som åpenbart for de som kjenner dyrevernaven, og også bakgrunnen for tilleggskravet i §16 om godkjenning for å drive dyrepensjonat, at lovgiver ønsker strengere dyrevernavmessige krav for å ta seg av andres dyr enn hjemløse dyr.

Dette er jo også helt sammenlignbart med det humane området. Hvis man for eksempel tar seg av sin bestemor, enten det skjer ved hjembesøk eller at hun skulle flytte inn i vår familie, så kan man gjøre det innenfor de vanlige rettsregler i samfunnet. Det finnes selvfølgelig ingen særregel i loven der det kreves "godkjenning av helsemyndighetene for å ta seg av sin bestemor". Men så snart andre skal ta seg av vår bestemor, enten det er i private eller offentlige institusjoner, så trer en rekke formelle lover og regler inn for hvordan vår bestemor skal behandles.

I praksis så bryr ikke myndighetene seg om eller løfter en finger for å hjelpe opptil 10.000 hjemløse katter i Oslo som vansmekter og lider stor nød. De hjemløse kattene går uten mat, og svært mange sulter eller fryser i hjel, eller omkommer av sykdom. Da blir det igjen ganske absurd, at hvis en privatperson eller et hjelpesenter for hjemløse dyr, redder katt(er) fra en sikker død på for eksempel en søppelplass, og tar disse inn i et trygt hjem/sted, med tilgang til mat, vann, og veterinærbehandling, og der de også blir kastret/sterilisert for å unngå nye avkom, så kommer myndighetene løpende og sier at det er fare for dyrenes ve og vel, og at det kreves godkjenning som dyrepensjonat for å ta seg av disse kattene.

Det er jo åpenbart at lovgiver i Dyrevernaven ikke har ment at det skal stilles strengere dyrevernavmessige krav til å ta seg av hjemløse dyr, enn å passe andres dyr. Mattilsynets praktiske tolkning av loven: *"Privatpersoner som har få dyr i sin varetekt i få dager (f eks helg) med ikke-permantente fasiliteter og med ingen/liten grad av kommersialitet vil i de fleste tilfelle nok komme utenfor virkeområde"*, kan dermed ikke tolkes på annen måte enn at også en privatperson som passer naboens eller et familiemedlems katt eller hund, **kan** bli definert som dyrepensjonat, med alle de praktiske konsekvenser og store investeringer det innebærer.

Igen; NOAH kan ikke annet enn å kalle dette en absurd tolkning av dyrevernaven § 16, og vi mener det er åpenbart at lovgiver aldri har ment at slik "oppstalling" av dyr skal omfattes av kravet om godkjenning for å drive dyrepensjonat.

For ytterligere å vise den tilfeldighet som preger Mattilsynets praktisering av hva som skal anses som dyrepensjonat, kan nevnes at oppdrettere av hunder eller katter som driver omfattende kommersiell

virksomhet, med et stort antall dyr, salg/annonsering i aviser/blader og på egne nettsider, som kynisk "bruker" dyr som avlsmaskiner for å maksimere antall valper og dermed inntjeningen, **aldri** har vært definert som Dyrepensjonat av Mattilsynet, selv om de i motsetning til hjelpesentre for hjemløse dyr oppfyller alle kriterier!

Mvh

NOAH for dyrs rettigheter

Jørn Aass

Vedlegg 1

LMD s vurdering av om dyrevernaven § 16 dekker ideell omplasseringsvirksomhet/hjelpesentra for dyr.

-

Kan ideell omplasseringsvirksomhet/hjelpesentra for forvillede og hjemløse dyr være "dyrepensjonat" i dyrevernavens forstand. (jf. dyrevernaven § 16)?

Ordlyden er ikke til hinder for det.

I forarbeidene kan det se ut som man bare har tenkt på næringsvirksomhet.

I omtalen av bakgrunnen for kravet om tillatelse til å drive dyrepensjonat er det imidlertid faren for mangel på kontakt og følelsesmessig tilknytning mellom dyr og eier som er sentral.

Fra innstilling fra komiteén til revisjon av dyrevernavlovgivningen jf. Ot.prp. nr. 27 (1973-74) Lov om dyrevelferd s. 42 hitsettes:

"Bakgrunnen for kravet om at dyrepensjonatvirksomhet krever tillatelse av dyrevernavnemnda er at den personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og eier i slike tilfelle ofte mangler. På denne bakgrunn må virksomhetene vurderes. Der det er grunn til å tro at denne personlige kontakt viker for det økonomiske motiv og den forretningsmessige vurdering, mener komiteen at virksomheten krever tillatelse fra dyrevernavnemnda. Det er forutsatt at Landbruksdepartementet fortsatt skal treffe avgjørelser i tvilstilfelle. "

Det er ikke et vilkår at økonomisk motivering skal være tilstede for at en virksomhet skal måtte ha tillatelse. Det fokus som er på økonomisk motivering skyldes nok at organisert ideell omplasseringsvirksomhet ikke var så aktuelt da forarbeidene ble skrevet.

Fokuset på næring kan ikke utelukke at også ideell virksomhet kan regnes som dyrepensjonat med samme krav til forsvarlig drift. Virksomheter som tar i mot og oppstaller et større antall eierløse eller forvillede dyr midlertidig innebærer en særlig dyrevernavmessig og dyrehelsemessig risiko. Manglende tilknytning kan gi mindre følelse av omsorg for det enkelte dyr. Mottakene ønsker ofte å ta imot flest mulig dyr. Det kan utsette dyr for ekstra stress, dårlige fysiske forhold og redusert velferd. Eierløse dyr har ukjent smittestatus og ofte redusert helse. Virusinfeksjoner og parasitter er vanlig. Sammen med stor dyretetthet øker derfor sannsynligheten for å spre infeksjoner og parasitter. Dyrehelse er en viktig del av dyrevelferden. Begge former for risiko gjelder selv om ikke virksomheten blir drevet for å tjene penger.

I tillegg kan det nevnes at et kommersielt alminnelig dyrepensjonat ofte vil ha eiere som kommer og går for levering og henting av dyr som oppstalles der midlertidig. Disse får innsyn i forholdene ved stedet og kan bidra til nødvendige ved å melde fra når det er behov for det. Dette kan være en kvalitetssikring som ikke nødvendigvis vil være til stede i et ideelt hjelpesenter. Dette er også et argument for at det kan være behov for at ideelle virksomheter omfattes av kravet om tillatelse og reglene om forsvarlig drift i forskriften om dyrepensjonater.

Svar: Det er etter dette ikke grunn til på generelt grunnlag å utelukke ideelle organisasjoner og hjelpesentra fra kravene i dyrepensjonatforskriften mht driftstillatelse etc.

Hvordan praktiseres regelverket?

I flg dyrevernsloven § 16 er det Mattilsynet som gir løyve til å drive dyrepensjonat.

I flg FOR 2005-02-09 nr 115-02-09 nr 115 Delegering av myndighet fra det sentrale Mattilsynet til det lokale og regionale Mattilsynet pkt 2.1, er hovedregelen at Mattilsynets myndighet til å føre tilsyn og fatte enkeltvedtak delegeres til det lokale Mattilsynet v/distriktskontorene innenfor distriktskontorenes respektive geografiske virkeområder. Det er ikke angitt noe unntak fra denne hovedregelen hva gjelder dyrepensjonater.

I flg Forskrift om dyrepensjonater og lignende § 1 er det Mattilsynet som i tvilstilfelle avgjør om en virksomhet omfattes av forskriften. Dette vil være en del av vurderingen Distriktskontoret gjør når de fatter et vedtak. Denne vurderingen kan overprøves av Regionkontoret ved en eventuell klage på vedtaket.

Om en virksomhet faller innenfor virkeområdet til dyrepensjonatforskriften vurderes konkret i hvert tilfelle og beror bl a på type virksomhet, antall dyr, oppstallingstidsrom, permanente/ikke-permanente fasiliteter samt graden av kommersialitet/økonomisk motivasjon. Privatpersoner som har få dyr i sin varetekt i få dager (f eks helg) med ikke-permanente fasiliteter og med ingen/liten grad av kommersialitet vil i de fleste tilfelle nok komme utenfor virkeområdet. Organisasjoner som har flere dyr i sin varetekt i flere dager med permanente fasiliteter med moderat/stor grad av kommersialitet vil i de fleste tilfelle nok komme innenfor virkeområdet. Alle kriteriene behøver ikke være tilstede for at virksomheten kommer innenfor eller utenfor virkeområdet.

Vedlegg 2

Juridisk betenkning om lovgrunnlaget for dyrepensjonatforskriften som Adeleid Haugen (jurist), og Kai-Gunnar Nygard (Advokatfullmektig) foretok for Dyrebeskyttelsen Norge i 2002:

1. Vi mener Dyrevernloven (dvl.) § 16 ikke gir Dyrehelsetilsynet hjemmel til å gi forskrifter som regulerer alle former for dyrehold utover det helt private. Vi mener denne bestemmelsen kun gir hjemmel til å regulere virksomhet med dyr i økonomiske hensikter. Dette begrunner vi ut fra lovens ordlyd, forarbeidene, lovens system og lovgivers begrunnelse for dvl§ 16.

Ordlyden i dvl. § 16 omhandler "dyrepensjonat o.l." En naturlig forståelse av ordet "pensjonat" henspiller på en virksomhet som mottar dyr i kortere eller lengre perioder mot betaling. Dette støttes av uttalelser i forarbeidene. Dyrevernlovutvalget uttaler seg om dette spørsmålet. Verken departementet eller stortingskomiteen har merknader til det de skriver, hvilket betyr at de slutter seg til utvalgets forslag. I utvalgets innstilling, som er tatt inn i Ot. prp nr 27 (1973-74) skriver de om dette på s 42 ;

"Bakgrunnen for kravet om at pensjonatvirksomhet krever tillatelse av dyrevernemnda [senere endret til fylkesvet. - min kommentar] er at den personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og eier i slike tilfelle ofte mangler. På denne bakgrunn må virksomheten vurderes. Der det er grunn til å tro at denne personlige kontakt viker for det økonomiske motiv og den forretningsmessige vurdering, mener komiteen at virksomheten krever dyrevernemndas tillatelse."

Ut fra forarbeidenes uttalelser fremgår det altså at lovgiver med **§ 16** ikke har ment å gi dyrehelsetilsynet en generell hjemmel til å regulere alle former for dyrehold som ikke kun er det helt private. **Det gis kun en hjemmel til å regulere virksomhet hvor dyrs velferd kan komme i fare ut fra økonomiske motiver hos pensjonatinnehavere.**

Dette støttes videre av lovens system. Paragraf 16 er en del av lovens kapittel V som omhandler "Dyrepensjonat, omsetnad og utleige av dyr."

"Omsetnad" og ""uleige" av dyr retter seg utvilsomt mot virksomhet med økonomiske motiver. Dette bekrefter ytterligere vår forståelse av at "pensjonat" henspiller på oppstalling av dyr ut fra økonomiske motiver." Dyrevernlovens kapittel V som § 16 er en del av er altså innrettet mot å regulere virksomhet knyttet til dyr med økonomiske hensikter.

Dyrevernlovens § 30 som oppsummeringsvis gir departementet hjemmel til å utforme forskrifter, viser også lovgivers hensikt om med dette å regulere økonomisk virksomhet. Etter denne bestemmelsens 1. ledd nr 4 har departementet hjemmel til å gi forskrifter om "vilkår for løyve til å driva dyrepensjonat eller å gjæra seg til næring å handla med eller leiga ut dyr."

Når det gjelder lovgivers bakgrunn for å ønske å regulere virksomhet med dyr ut fra økonomiske hensikter, forklares denne i dyrevernlovutvalgets innstilling, inntatt i Ot. prp nr 27 (1973-74) s 42 Der sies det at: "Bakgrunnen for kravet om at pensjonatvirksomhet krever tillatelse av dyrevernemnda [senere endret til fylkesvet. - min kommentar] er at den personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og eier i slike tilfelle ofte mangler

Dette hensynet er ikke problematisk i forhold til den typen virksomhet hjelpesenteret utgjør. Det bør absolutt oppveie mangelen på den personlige, følelsesmessige kontakt mellom dyr og eier at denne virksomheten drives på frivillig basis av mennesker som påtar seg å arbeide der av omsorg for dyra. Dette borger for godt stell på tilsvarende måte som et personlig forhold mellom dyr og eier. At hjelpesenteret fungerer godt, og særlig i forhold til dyras trivsel, har vært vist gjennom den tiden det har vært i drift.

Vi fastholder ut fra dette at dyrehelsetilsynet ikke har hjemmel i dvl § 16 til å ramme denne typen virksomhet i forskrift. Forskriften må derfor tolkes innskrenkende på dette punktet, og rammer således ikke hjelpesenteret.